మాయ

ము సురు పట్టినట్టే వుంది. బంగాళాఖాతంలో ఎక్కడో వాయుగుండం కాబోలు. అవతల వాన పడుతున్న సంగతి కిటికీలో నుంచి కొంచెం తెలుస్తూనే వుంది.

గడియారం ఐదుకేసి పరిగెడుతోంది. నావ్రేళ్ళు టైపు రైటర్‌మీదున్నా మనసెక్కడో వుంది. దరిద్రుడు తల కడిగితే వడగళ్ళ వాన అన్నట్లు ఈ వానొకటి నానెత్తిమీదకి. బాస్ రూమ్‌లో బెల్ మోగింది. "సార్" అంటూ రాములు పోయినట్టే తిరిగొచ్చి "రమ్మంటున్నా" రన్నాడు. నాఒళ్లు మండిపోయింది.

మా బాస్ మంచివాడని మొన్నీమధ్యదాకా నాకు నమ్మకం వుండేది. కాస్త కోపిష్టి అయితేనేం, నాపట్ల మంచి వాడు అనేవాణ్ణి. ఒకరిద్దరు క్లార్కుల కిది కోపకారణం అయింది కూడాను.

కాని ఆయన ఈ "మాట" దక్కించుకొనేలా లేడు. ఇవాళ మా డైరెక్టర్ నాకళ్ళకి ఉత్త ఉడుకుమోతుగా కనపడ్డాడు.

ఎంత టైపిస్టునైతే మాత్రం నాకూ ఓ జీవితం వుంటుందనుకొనక్కర్లా? పోనీ, ఇది ఇరవయ్యో శతాబ్దం కదా కాస్త అలా నటించవచ్చుగా

కాని ఈ దుఃఖమంతా నా లోపల పూర్తి కాకుండానే నేను మా బాస్ దగ్గరికెళ్ళి డ్రాఫ్ట్ తీసుకుని మరీ వచ్చాను.

ఎప్పుడూ లేనిది ఇవాళ మా బాస్ నేను "యస్సార్" పోజులో ఆయన దగ్గిరకు వెళ్ళేసరికి నవ్వుతూ వున్నాడు. ముసిముసిగా ఎర్రని గారపళ్ళు కనపడేలా నవ్వుతున్నాడు. అది నవ్వుకాదు. "వల." ' యాజమానులందరి దగ్గరా ఈ ఆయుధముంటుంది.

"కాస్త యిది అర్జంటు. ఆ డామ్‌ఫూల్ లాయర్ ఆలస్యంగా పంపించాడు డ్రాఫ్ట్" అన్నాడు.

నేను నవ్వుతూ "అలాగేసార్!" అంటూ ఇవతలికి వచ్చాను. ఇవతలకి వచ్చి దుఃఖపడ్డాను.

ఎంత టైపిస్టునీ, చేతి క్రింద ఉద్యోగినీ అయితే మాత్రం నాకూ యిరవై నాలుగేళ్ళ వయసూ ఐదడుగుల నాలుగంగుళాల పొడవూ వున్నాయి కదా! కాస్త "సొంత లైఫ్" వుంటుందనుకోనక్కర్లా! కాని

యిప్పుడెన్ననుకొని ఏం లాభం! టైపు రైటర్ మీద "బడాబడా" బాదుతున్నాను. ఈ జ్ఞానం మొదటే వుండాల్సింది. గడియారం చూసి పోవడం అలవాటు చేసుకోవాలిసింది. "బాస్ కారు వెళితేకాని వెళ్లను' ' అనే మూర్ఖపు పని నేర్చుకోకుండా వుండాల్సింది.

పాతికేళ్ళు వస్తోన్న నాకామాత్రం తెలివితేట లుండాల్సింది!

మాయా దేవిలాంటి ఓ అందమైన అమ్మాయి ఓ శుభ ముహూర్తాన నన్నూ "ఓ అందమైన పురుషుడవు సుమా!" అన్నట్లు చూస్తుంది. ఫలానా రోజు మనం అలా వెళ్దామా అంటే "ఊ" అనో, "మీ ఇష్టం" అనో అంటుంది. అనే జ్ఞానం ఇది వరకే వుంటే ఈ అరవచాకిరి తప్పేది కదా! అవతల వాన తెరిపి ఇచ్చింది కాబోలు. జనం, బళ్ళూ అన్నీ త్రోసుకు దూసుకుపోతున్న సందడి వినపడుతోంది.

నేను మాయతో సరిగ్గా ఐదు గంటలకి బ్రాడ్వే థియేటర్‌కి వస్తానన్నాను. అక్కడి నుంచి ఎక్కడికేనా పారిపోదామన్నాను. కాని కర్మ! ఐదూ ఇరవై అయిపోయింది. నేనింకా బానిస చాకిరీ చేస్తున్నాను!

బాస్ 'మోహన" అది ఎంతట "పారేద్దామా" అని వుంది, ఇంచుమించు అంతపని చేశాను! అవతలికి పరిగెత్తాను. లిఫ్ట్‌కేసి వెళ్లనేలేదు. మూడంతస్తులు మెట్టు తప్పించి మెట్టుమీదకి గెంతుతూ దిగేశాను.

"నేనో అమ్మాయికి డేట్ ఇచ్చాను సార్!"

"నాకివాళ అప్పాయింట్ మెంటుందండీ!"

క్రింద పెద్దవానే కురిసింది. జనం ఇంటి మొహం పట్టి పోలోమని పోతున్నారు. ఎవరో వెంట తరుముతున్నట్టు పారిపోతున్నారు!

చితచితలాడు తున్నాయి రోడ్లు. బురద! కార్లకీ, బస్సులకీ అదేదో వాటి ప్రజ్ఞలాగే వుంది. "బాఁబా" మంటూ గొప్ప విసురుగా పోతున్నాయి.

చిరాగ్గా వుంది. పరాగ్గా కూడా వుంది. ఛీ ఛీ! పాడు నగరం! ఓ ఆగస్టూ నవంబరూ అనే తేడా లేదు. వేళా పాళా లేకుండా చెప్పా పెట్టకుండా వాన వచ్చేయడమే!

జడివాన జలజలా...

ప్యాంటు మడత పెట్టుకుంటే...

ఓహో! ఇదివరకింత పట్టింపు వుండేదికాదు. కాని ఇప్పుడు ప్యాంట్ నలిగిపోవడం నా కిష్టంలేదు.

మాయతో పరిచయమయ్యాక నాకు తెలియకుండానే నాలో ఇలాంటి నాగరికత పెరుగుతోంది.

చిన్న తుంపర...

మబ్బుల మీద ఇంద్ర రథం పెద్ద ఆర్భాటంగా ఉరుముతో పోతోంది. క్రింద నాలుగు చక్రాల

రథాల మీద జనం పారిపోతున్నారు. ఇళ్ళకి ఉడాయిస్తున్నారు.

లొడ! లొడ! జడి జడిగా వాన!

మాయ వాళ్ళ ఆఫీసు ఒదిలేసి ఈ పాటికి అరగంటేనా అయ్యుంటుంది. బోలెడు మంది ఆడపిల్లలు అందంగా, అందం లేకపోయినా ఒయ్యారంగా ఇలా, అలా పోతున్నారు!

సుజాతలు, సుబ్బులు, మరియమ్మలు, యమునలు, కావేరులు, ఈస్తర్‌లు ఈనాడుఅందరూ వర్కింగ్ లాస్‌లు! ఒయ్యారంగా చీరె కుచ్చెళ్ళను చేత్తో ఒక వేపుకి ఇలా పైకెత్తి పట్టుకుని చినుకులకీ చినుకులకీ మధ్య నుంచి పోతున్నారు.

నా ప్రక్కనించే బర్రున ఆర్.టి.సి. బస్సు దూసుకు పోయింది. ఎంత పొగరు? చూసుకోరాదూ? డేర్ హవుస్ అంటూ అంతెత్తు భవనం, కాని దాని ముందు ఇలా చితచితా బురదనీళ్ళు...

అదీ, నాకర్మ కాకపోతే నామీదే త్రుళ్ళిపడాలీ?

ఒక్క గెంతు వేశాను ఫుట్ పాత్ మీదకి.

ఇంచుమించు ఓ పెద్ద మనిషి మీద పడ్డాను. తప్పు నాదే అనుకోండి! కాని ఆ పెద్ద మనిషి మాత్రం మంచివాడా? చూడండి మరి!

చీకట్లు తొందరగా ముసురుతున్నాయి. ముసురు మూసి వాన పడుతోంది. గాలివానో, గగ్గోలువానో వస్తుందని జనం పారిపోతున్నారు. ఇదేమీ పట్టించుకోకుండా తమలపాకులకు తాపీగా సున్నం రాసుకుంటూ త్యాగరాజు కీర్తనాక దానిని అంతకు క్రితమే నోట్లో వేసుకున్న పొగాకుతో కలిపి నమిలేస్తూ నిశ్చింతగా పోతున్నాడు.

పోడా మరి!

లుంగీపంచె ఇలా ఎత్తి అంతపైకి నడుంకి కట్టేసుకున్నాడు.

నేనింకా పూర్తిగా మీద పడకుండానే "సారీ" అన్నాను తప్పుకుంటాడనే ఆశతో.

"ఎన్నాయ్యా! సారీ!" అని కసిరి, చూసుకుని పోవయ్యా అనే అర్థంలో ఇంకా ఏమో అని మళ్ళీ ఆకులకు సున్నం రాసుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు!

నేను లోపల లోపలే తిట్టుకున్నాను.

ఆ రోజు కూడా ఇలాగే జరిగింది. తొలిసారి నా జీవితంలో మాయ అడుగు పెట్టిన రోజు కూడా ఇలాగే వుంది వాతావరణం. కాని ఆ తర్వాత ఎంత హాయిగా వుందని! మాయ అంటే మిస్ మాయా దేవి. ఆమె గురించి నేనెంత చెప్పినా ఇంకా చాలదనే అనిపిస్తుంది. అంతకన్న ఎక్కువ గ్లామర్ ఆమెలో వున్నదని మీరు చూస్తే అనుకుంటారు.

సరోజా దేవి మెడ మీద వైజయంతీమాల మొహం, మాలాసిన్హా కళ్ళు అతికినట్లుంటుంది

మాయ.

ఆ కళ్ళు చాలా పెద్దవి. మనల్ని "వెధవా" అన్నట్లు చూస్తున్నాయో, "డార్లింగ్" అంటూ పలకరిస్తున్నాయో చెప్పకోడం కష్టం.

గొప్పగా వుంటాయా అమ్మాయి మాటలు. 'రెమింగ్టన్' మెషిన్‌లా పరిగెడతాయవి!

ఆమె చూస్తే ఆ చూపులో రెండర్థాలుంటాయి. నవ్వితే చాలు! ఆ నవ్వు కైపులో మనల్ని మనం మరచి పోయి ఏ కారు క్రిందో పడిపోడం ఖాయం!

ఆ రోజు ఆగస్టువెల ముప్పయ్యా? అవును. లేకపోతే నేను ఖాళీ జేబు తడుముకుంటూ నడక సాధన ఎందుకు చేస్తుంటాను?

తనేమో.... ఏమో మరి! ఎలా వస్తుందో, అంతకుముందు చూస్తేగదా తెలిసేది! కాని, అంగప్ప నాయకన్ వీధిలో నుంచో ఆర్ముగం లేన్‌లో నుంచో వస్తూ వుంది. నేనిలా వస్తున్నా.

తను నా వెనకాల రావడం నే గమనించలా! ప్యాంటు కాళ్లు శుభ్రంగా మోకాళ్ళదాకా మడత పెట్టేశా! చెప్పలు తొడుక్కున్నానో... లేదా కాయితంలో చుట్టి..

మొహం ప్రొద్దున్నించి కారిపోయిన చెమటతో కాస్త ఉప్పు కూడా పేలిపోయింది.

అదృష్టం, పారీస్ కార్నర్‌లో అలా దొరికాపింది మరి. మామూలు టైపిస్టునీ. ఈ మధ్య కాస్త లావెక్కిపోయామట కూడా. అని మా హోటేలు వాడు అన్నాడు. కోశాడేమో మరి!

ఆవేళ నేనేమో ఇందాకా వెళ్ళిన 'వెత్తల పాక్' భాయీ జాగాలో వున్నానన్నమాట. అతని మీద నేను చెంగున గెంతినట్లే ఆమె నా మీదకు అనాడు గెంతింది!

ఆమె చేతిలో గొడుగుంది.

నన్నని ఆ చేతికే రిస్టువాచీ వుంది.రెండో చేతిలో జిప్ గల ఎర్రని వానిటీ బ్యాగ్ వుంది.

కుచ్చిళ్ళు జాగర్తగా సాటిన్ లంగా కనపడుతూ వుండగా ఎత్తి పట్టుకుని, వానిటీ బ్యాగ్ చేత్తోనే వాటినీ పట్టుకుని వయ్యారంగా వస్తోన్న మాయ.... నామీద.... ఇంచు మించు నామీదే పడ్డది. పడాలనుకో లేదు. కాని అలా జరిగింది.

హడిలి చచ్చేనంటే నమ్మండి.

"సారీ" అని నేనే ముందనేసేను.

షాక్ తగిలినట్లు ఝల్లుమంది నాకు.

అలాగే అయింది. షాక్ కొడితే ఎలా వుంటుంది? ఝల్లుమంటుంది. మనం చచ్చిపోకుండా బ్రతికే వుంటాం! ఆహా! అదో గొప్ప అనుభూతి కదూ!

"నో... నెవర్ మైండ్!" అన్నది. ఆమె నా సారీకి బదులుగా క్షమించాను ఫో అన్నట్లు పయిట

వద్దుకుంటూ గొడుగుమీద ఆసరాగా, నేలమీద పడిపోకుండా తన్ను తను ఆదుకున్న మాయాదేవి!

చెప్పాను కదూ! పీలగా, సన్నగా, నాజూగ్గా ఉండే రకం కాదు మాయాదేవి. కండపుష్టి దండపుష్టి గల అమ్మాయే!

వానపడ్డ రోడ్డు చితచిత జారుతున్నదేమో... మాయా దేవి కట్టుకున్నది పయిటంచు మీద నుంచి ఇంకా లేబిల్ కూడా చింపని కొత్త నైలాన్ చీరె. రంగు ముదురు పసుపు పచ్చ. అందులో వున్న తన మాటపాతికా లేక మూటముప్పై పౌనుల బరువునంతా నేలపాలు చేయకుండా ఆ గొడుగు మీదనే ఆనుకున్నది.

కాని వచ్చిన ఇబ్బందంతా నాకే. అందమైన పడుచు పిల్ల అలా మీద పడిపోతున్నదే అన్న భయంతో మోకాళ్ళు ఒంచి అప్రయత్నంగానే వంగున్న నాకు, సరిగా డొక్కలో మాయాదేవి గొడుగు వచ్చి గుచ్చుకుని వుంది.... అంతే!

దానిమీందనే ఆ లతాంగి తన చీరెకు బురద కాకుండా, తాను క్రింద పడగా జనం ఆ దృశ్యం విరగబడి చూడకుండా తనను తాను కాపాడుకుంది! మీకీ అవస్థ ఇప్పటికీ అర్థం గాకపోతే ఇక స్వానుభవంతో తప్ప అర్థం అవదులేండి!

చివరికి ఆవిడ తన గొడుగు తీసుకున్న తర్వాత నిటారుగా ఐదుడుగుల నాలుగంగుళాల ఎత్తూ నిలబడి డొక్కలో తడుముకుంటున్నట్లు తెలియకుండా తడుముకుని "వూఁ" అన్నాను.

ఏ భాషలో తిడుతుందా? అని ఆలోచిస్తున్నాను. వేషం మర్యాదగానే వుంది. చూద్దాంలే అని తిట్లు తినడానికే సిద్ధపడ్డాను.

"పాపం" అన్నది ఎర్రని చిన్న పెదాలు కదిపి. 'పావం' అని అరవంలో అంటే ఏ బాధా లేకపోను. కాని తెనుగులోనే జాలిపడ్డది మాయా దేవి. (అప్పటి కామెపేరు నాకు తెలియదు)

ఎక్కడలేని కోపమూ ఒక్కసారి వచ్చింది నాకు.

"నీ మొహం! గుర్రమంత ఆడపిల్లవి, నా డొక్కలో చచ్చేలా గొడుగుతో పొడిచేసి యింకా పాపం అంటావేమిటి?" అందామనుకున్నాను. కాని పెదాలు విడితే ఒట్టు!

"మరేం ఫర్వాలేదులెండి! మీకెం దెబ్బ తగల్లేదు కదా?" అన్నాను నాలిక తడుపుకుంటూ, డొక్కలో పోటు డొక్కలోనే అదుముకుని.

అలా అయింది మా పరిచయం!

అబ్బ! ఇంకా నాలుగు సందులు దాటాలి. హైకోర్టు నెత్తిమీద లైట్ హవుస్ వెలిగింది. తిరుగుతోంది. అయ్యయో! మాయా అక్కడ వానలో (ముసురే అనుకోండి. వాన మొత్తేయడం లేదు) ఎంతసేపైందో నుంచొని ఎదురు చూస్తూ! ఏమనుకుంటుందో. తిడుతోంది కాబోలు. పైగా ఎక్కడికి వెళ్దామంటుందో...

సరిగ్గా జ్ఞాపకం వచ్చింది. జేబులో చూసుకున్నాను. పర్సులేదు నాకు... నాలుగే కాయితాలు చేతికి తగిలాయి. అందులో ఒకటే రెండు రూపాయల కాయితం. మిగతావి రూపాయి కాయితాలే! నాకు క్రుంగిపోతున్నట్లనిపించింది. ఈ డబ్బులేం సరిపోతాయి!

నాలో ఉత్సాహం చస్తోంది.

ఎంత హాయిగా వుంది. ఆవేళకూడా ఇలాగే వున్నది. బరువైన మేఘాలున్నాయి ఆకాశం మీద. దీపాలు వెలిగే సరికి ఈ రోడ్లన్నీ ఆవేళ ఎంత బాగున్నాయని? ఇవాళ కూడా అలాగే వాన. అదే వాతావరణం. మాయకు వస్తానని చెప్పాను. "ఎక్కడికైనా పారిపోదాం" అన్నాను.

"కాని ఎక్కడికి పారిపోతాం? అన్నీ కలిపి ఐదొందల పైసల్లేని టైపిస్ట్ రమణా! ఎక్కడికి పోతావ్?'

కారుక్రింద పడిపోతే.. ఆస్పత్రిలో పడేస్తారు. మాయకు ఈ సంగతి ఎలాగో అలా తెలుస్తుంది. తను వస్తుంది. "సారీ" అంటుంది. ఇప్పుడీ "అప్పాయింట్ మెంట్" ఎలా తప్పించుకోవడం మరి?

సినిమాకి వెళ్ళాలంటే?పోయిన శనివారంలాగ, మెరీనాకి వెళ్ళి పీచ్‌మాల్బా తినాలంటే? వాన మొత్తేస్తోంది... తడిస్తే జలుబు చేస్తుంది. మనం టాక్సీలో పోదాం రాండి అంటే...

ఏమన్నాసరే! నా దగ్గిర తంతే మరో పైసా లేదు. జనం అటూ ఇటూ ప్రవాహంలో కొట్టుకుపోతున్నారు. ఒక్క తెలిసిన మొహంలేదు. అప్పైనా యిచ్చేనాధుడుంటే బాగుణ్ణు కావాలంటే వడ్డీ ఇస్తాను.

అంతలో రానే వచ్చింది బ్రాడ్వే అనే సందు. అందులో బ్రాడ్వే అనే థియేటర్.

"ఆహా! మాయ! ఎంత సేపయిందో నాకోసం ఎదురుచూస్తో వుంది" పరిగెడదామనుకున్నాను జనం చూస్తే నవ్వుతారని భయం వేసింది.

అప్సర్సలా వుంది. అదేమిటో మాదిరిగా జుత్తునంతా పైకి తీసి అలా అలా మీదకు కట్టుకుంది! అజంతా శిల్పంలాగో, షర్మిలాటాగోర్‌లాగో నాకే తెలియదు. పొడుగ్గా వున్న మెడమీద గుండ్రని మొహం మీద నల్లగా, కోలగా, ఎత్తుగా ఆ ముడి గుడిగోపురంలా వుంది.

నేనింత ఆలస్యం చేశానని కాబోలు కొంచెం మొహాన చిరాకు కనపడుతోంది. మాయను చూస్తే ఇవాళ ఏదో పెద్ద ప్లానుమీదే వున్నట్లుంది. కొత్తచీర కట్టుకుంది. ఒక చేతిలో చిన్న గొడుగుకూడా వుంది. మూడు ముస్తాబులా అయి వచ్చింది. వాళ్ళాఫీసుకు శలవు యిచ్చేశారు కాబోలు!

నన్ను చూస్తోనే కోపంగా నవ్వేసింది. "సారీ! లేటయింద"న్నాను బుద్ధిగా ప్రక్కగా వెళ్ళి నిలబడి, "నిన్ను పోల్చలేనంత బాగున్నావ్" అన్నాను. "ఈ బస్టాప్‌లో నిలబడ్డ ఫాషన్ మోడల్ అనుకున్నావా?' ' అంది గోముగా, చిరాగ్గా.

కారణం చెప్పాను. అందులో సగం అబద్ధాలే చెప్పాను. ఒట్టు! అంతవరకూ నే చెప్పిన అబద్ధాల్లో

ఏ ఒక్కటీ నేనది అంతవరకు వూహించిననని కావు. అప్పటికప్పుడు అలా వచ్చేశాయంతే!

ఒక బస్ వచ్చింది.

"వెళదామా?" అన్నాను. అబ్బబ్బ! మాయ ఎంత ఇదిగా వుంది. తాజాగా తయారై వచ్చింది. నాకే సిగ్గేస్తోంది. ఏదోలా వుంది.

"వానలో బురదలో బస్సెం ఖర్మ" నీ బ్రతుక్కింతేనా? అన్నట్లు చూసింది

"కూవమ్ రివర్‌లోకా?" అంది.

చెప్పానుగా! తన ధోరణిలో నవ్వింది, దానర్థం "వెధవా"అనేనా కావచ్చు. "డార్లింగ్" అనేనా కావచ్చు.

"కాదు! మరెక్కడికేనా?" అంటూ జేబులో ఐదు రూపాయల విలువైన నాలుగు కాయితాలను ఒక చేత్తో భద్రంగా జేబులోనే పట్టుకుని అడిగాను.

బస్సు వెళ్ళిపోయింది.

"ఇంచక్కా సినిమాకి పోదామనుకున్నాను" తన చిన్ని గడియారాన్ని యిలా చూసుకుంటూ అన్నది.

"బాగుటుంది కాని, ఏం చూస్తాం పాడు సినిమాలు! వెధవది బోలెడు రష్షూ, రద్దీ" విరక్తి ప్రకటించాను. నీళ్ళు నములుతూన్నట్లు మాటలు వస్తున్నాయి నాకు.

"మరెక్కడికి పోదాం?"

"ఎగ్జిబిషన్ వుందిగా" బ్రహ్మాండమైన నా ఐడియాకి నేనే మురిసి పోయాను.

"జూ'కి ఎందుకు పోకూడదూ?"

"పోవచ్చును కాని యిప్పుడుండదు" అన్నాను సిన్సియర్‌గా, వెటకారం చేస్తోందని తెలియదు నాకు.

మాయ గొణుక్కుంది. విసుక్కుంది. నేను బొత్తిగా రొమాన్స్ తెలీని ఘటంలా క్రుంగిపోయాను.

జేబులోని రూపాయి నోట్లు పిల్లలు పెడితే ఎంత బాగుండును?

"ఆహా... అదిగాదు మాయా! మనం ఎగ్జిబిషన్‌లో అయితే ఈ చల్లని వాతావరణంలో ఇంచక్కా..."

"ఊఁ... ఇంచక్కా...

వెక్కిరిచింది. వెక్కిరించినా బాగానే వుంది మాయ.

ఏం చెయ్యాలి? షాపింగ్ చేస్తానంటుందా ఏం? కొంప దీసి... చస్తాం. సినిమాకే గతి లేదు. నేను షాపింగ్ ఏం చేయిస్తాను? అదీగాక మాయకు అన్నీ వున్నాయి ఒక్క రిబ్బన్ తప్ప. ఇంకేం అది

కొంటుందిలే అనుకొని... అంతగా అయితే అది కొని యివ్వొచ్చును అనుకున్నాను. కాని అలా అని బయటికి చెప్పలేదు.

"హాయిగా ఎక్స్‌ప్రెస్సో కాఫీ త్రాగుదాం" అన్నాను గొప్పగా.

పెద్ద పెద్ద కళ్ళు మాయవి.

"నీకు మేనత్తకూతుళ్ళు, మేనమామ కొమార్తెలూ లేరా?'-అడిగింది కసిగా.

ఉన్నారనాలా? లేరనాలా? ఇంతకీ మేనత్తలు, మేనమామలూ లేని నాకు వాళ్ళెలా వస్తారు? అందుకనే "లేరే" అన్నాను.

ఈ లోగా ఒక టాక్సీ పలకరిస్తూ వెళ్ళిపోయింది. (అంటే హారన్ వేసి పోయిందన్నమాట)

"మరి ఈ జంతుశాలకీ, ఎగ్జిబిషన్‌కి తీసికెళ్లడం... అదుగో ఏనుగు, యిదుగో సముద్రం అని చూపెట్టే అలవాటెక్కడయింది? అదేం సరదా బాబూ?" అన్నది నవ్వుతూ.

ఎక్కడైందీ? ఎక్కడా అవలేదు. ఆ మాటకొస్తే మాయతో పరిచయం లేనప్పుడు నేను ఇలాంటి సమయాల్లో సినిమాకే వెళ్ళేవాణ్ణి. ముఖ్యంగా శివాజీ, సరోజాదేవి అంటే నాకు ఇష్టం. కాని అప్పుడా సినిమా అంతా కలిపి రెండు రూపాయలే అయేది.

"సరే! ఇప్పుడూ... టైమైపోయిందిగా! ఈ థియేటర్‌లో..." అని మొదలెట్టాను.

నా మాటలకు మాయ ఎర్రనిపెదాలు, అందమైన కనుబొమలు, చక్కని శరీరం కోపంతో కదులుతున్నాయి. నేను గమనించాను.

మా వూళ్ళో చుట్టలుకాల్చేవాళ్ళు కూడా ఈ థియేటర్‌కి రారు. ఇదేం సినిమా ఇక్కడాడుతున్నదీ? టెన్త్‌రన్ పిక్చర్ సార్!" అంది. వాళ్ళ వూరు కర్నూలు కాబోలు. చెప్పిందిగాని మరిచిపోయాను.

"చీకట్లో కూచొని ఇటువాళ్ళు అటువాళ్ళూ విసుక్కుంటారేమోననే భయంతో మాట్లాడకుండా చిత్రం చూసి ఆనక లైట్లు వెలగగానే హడావుడిగా గుడ్‌నైట్ అంటూ బస్సులకోసం పరిగెట్టడమేగా సినిమా."

నేను కూడా ఘాటుగా మాట్లాడాను. "హాయిగా కబుర్లు చెప్పుకుంటే బాగుండదూ?" అన్నాను.

"థాంక్స్! వస్తా... నువ్వు ఇలాగే ఈ బస్సు షెల్టర్‌లోనే తెల్లవార్లూ నిలబెట్టేలా వున్నావ్" అంది మాయ. మాయ ముక్కు ఎర్రగా వుంది. బాగా కోపం వస్తే అలా అవుతుంది.

కణతలు నొక్కుకుంది.

"ముందు కాఫీ త్రాగుదాం పద" అన్నాను. నాకు తెల్సు మాయకు ఏర్‌కండిషన్డ్ థియేటర్లో రిజర్వ్‌డ్ క్లాసు క్యూడా టిక్కెట్లు దొరకని ఎమ్‌జీయార్ బొమ్మంటే ఇష్టం. కాని అది ఇప్పుడు నా తరమా?

"ఎక్కడ? బడ్డీ దుకాణంలో నా? కాఫీ త్రాగుతాం?" అడిగింది మాయ. (ఎంత వేలాకోళం?)

"ఉహూ.. ఎగ్జిబిషన్‌లో 'ఇండ్యా కాఫీ బార్'లో".

పచ్చ చీరా, అదే రంగు సిల్కు బ్లవుజూ వేసుకున్న మాయ "సరే, ఆ తిరణాలకే పోదాంపద' ' అన్నది అయిష్టంగా ఎట్టకేలకు.

నాకు బస్సులో వెళ్ళాలనే ఉంది. కాని ఆ మాట అనడానికి ధైర్యం చాల్లేదు.

"'బాబీ' సినిమాకి వెళ్ళాలనుకున్నా. నువ్వేమో వేళ చూసుకుని దాని ఇంటర్‌వెల్ అయిపోయాక వచ్చావ్" అంది.

నేను నసిగాను. "నాకు తెలియదుగా" అన్నాను. ఈసారి అడ్వాన్స్ బుకింగ్ తీసుకుని వెళదామన్నాను.

"అసలు హాయిగా బీచ్‌కే వెళ్దాం. కాని ఈ పాడు క్లయిమేట్... ఇప్పుడేగా వాన వెలిసింది" అన్నాను."పీచ్‌మల్బా తినాలనుంది నాకు" అన్నాను. ఇంకా ఎన్నోయిలా అన్నాను. నిజంగా నాకు అలాంటి కోర్కెల్లేవు. ఉన్నా నా తాహతుకి యిప్పుడన్నీ యెక్కువే. నాకున్న కోర్కె ప్రస్తుతం ఒక్కటే! ఈ నాలుగు రూపాయల్తో మాయ దగ్గర పరువు దక్కించుకుని బయట పడటం!

పైగా ఆకలిగా వుంది. ఏదైనా యింత వేడిగా వేరు శనక్కాయలైనా, మిరపకాయ పకోడీలైనా తింటే బాగుండును!

మాయక్కూడా అలాగే ఉందేమో. "దవడలు చలికి సలుపుతున్నాయి. పీచ్ మల్బా, ఐస్ క్రీం, అయిస్ ఫ్రూట్ ఇంతేనా? ఏంబిషన్సు!" నవ్వింది మాయ.

చివరికి నేనూ మాయారాజీపడ్డాం.

టాక్సీలో కూచున్నాం. నా గుండెలు పీచుపీచు మంటున్నాయి. ఇంత అందమైన మాయ ఇలా ఈ చల్లని వాతావరణంలో వెచ్చగా నా పక్కని కూచున్నప్పుడు. మరొకసారైతేనా? ఎవరిలా వుండేవాణ్ణి? "రాజు"లా, "నవాబ్"లా, "స్టార్"లా, "లక్షాధికారి"లా ఉహూం బ్రహ్మాండంగా ఉండేవాణ్ణి.

టాక్సీ మవుంట్ రోడ్డు మీదకు మెల్లగా సాయంకాలపు ట్రాఫిక్ గుండా ప్రాకుతున్నది. అవతల తుంపర పడుతున్నది. మళ్ళీ ఆగిపోతున్నది. నాకు ఆ వానలో పరిగెత్తాలనుంది. ఆ మాటే అన్నాను.

మాయ నేవ్వింది నా చెయ్యి తన చేతిలోకి తీసుకుంది.

"నీ కోర్కెలన్నీ బి.సీ.వి.! రూపాయలు ఈ దేశంలో పుట్టక పూర్వానివి రమణా!" అంది అందులోని దెప్పిపొడుపును గ్రహించే స్థితిలో లేను నేను.

"నాకు ఎన్నాళ్ళ గానో ఉంది ఓ కోర్కె" అన్నాను. మాయ శిరోజాలంకరణ నాకు నచ్చలేదు. కాని కమ్మని వాసన వేస్తోందామె జుట్టు.

మాయ కిలకిలా నవ్వుతూ "ఏమిటి అది... బస్సులో మైలాపూర్ వెళ్లి అక్కడ గుళ్ళో కొబ్బరికాయలు కొట్టి... ప్రక్క కిల్లీ కొట్లో "లవుజు" బిళ్లలు కొనుక్కొని ప్రసాదంలో కలిపి తినడమా?'

'అన్నది.

గొప్పగా నవ్వుతోంది మాయ! టాక్సీవాడు కూడా ఇక కేవలం రోడ్డుమీదే తన దృష్టి కేంద్రీకరించడం తెలివి తక్కువ అనుకున్నాడు.

నాకు కొబ్బరి కాయ ముక్కలు ఇష్టం అని మాయ నోట విని నేను "స్టన్న్"యిపోయాను.

ఈ సంగతి మాయకెలా తెల్సు? మాయ అసాధ్యురాలు! నాగుట్టు, పరువు అన్నీ ఇలా ఈ రోడ్డుమీద...

"కాదు" అన్నాను కర్కశంగా, కోపంగా. "నాకు జెయింట్ వీల్ ఎక్కాలనుంది" అన్నాను.

"నాకు ఓ లాలిమ్లీ కొనుక్కోవాలనుంది" అన్నది మాయ

"అదేమిటీ?" నేను నిజంగా తెల్లమొహం వేశాను.

"అదే... పూలుతో.....

చేస్తారూ.. స్వెటర్ అంటారూ" నన్ను రెండు భుజాల మీద చేతులు వేసి కొంచెం వెనక్కి త్రోసి నవ్వుతో వేళాకోళంగా వివరించింది మాయ.

నా గుండెలు జారిపోయాయి!

"ఎగ్జిబిషన్‌లో జైంట్ వీల్ మాత్రం వుంటుంది" అన్నాను.

"రంగుల రాట్నం కూడా ఉంటుంది" కొంచెం నిరుత్సాహంగానే అన్నది మాయ.

టాక్సీ మీటర్ రూపాయిలు దాటిపోతోంది. నా 'నాడి' వేగం కూడా పరిగెడతోంది.

నియాన్ లైట్లు, ఫ్లడ్ లైట్లు, లౌడ్ స్పీకరు, కార్లు, కార్ల హారన్‌లు.. మామూలుకన్నా తక్కువగానే అయినా కోలాహలంగా ఉంది ఎగ్జిబిషన్ ఆవరణ.

మాయ వానిటీ బ్యాగ్‌లో ఎంత ఉందో నాకు తెలియదు కాని రెండు టిక్కెట్లు కొన్నాక నా దగ్గర ఇక ఉన్నది రూపాయి మీద కాస్త చిల్లర. అంతే!

మొదటి కుడి ప్రక్క 'కాఫీ' దుకాణాలు, ఫ్రూట్ జ్యూస్ షాపులూ ఉన్నాయి. ఎడం ప్రక్క పద్నాలుగు, సారీ, పద్దెనిమిదీ... ఎన్నో కొన్ని అన్ని రాష్ట్రాల చేనేత దుకాణాలూ ఉన్నాయి. ఒక దగ్గర పీచు మిఠాయి స్టాల్ కూడా ఉంది.

దూరంగా, అద్భుతంగా నియాన్ లైట్లతో నిలువుగా పడుతూ లేస్తూ రంయ్ రంయ్ మంటూ మేఘాలతో నిండిన ఆకాశాన్ని వింతగా మసగ్గా వెలిగిస్తూ "జైంట్ వీల్" తిరిగి పోతోంది. చిన్నప్పుడు మా ఊళ్ళో అంటే తణుకులో ఓ సారి తిరణాలకి నేను రంగుల రాట్నం మీద నుంచి పడ్డాను. వారం రోజులు జ్వరం కాసిందట.

ఇప్పుడు ఈ రూపాయిన్నర చిల్లర డబ్బుల్తో మరి చేసేదే ముంది గనుక!

నేనూ మాయా కలిసి జైంట్ వీల్ ఎక్కుదామనుకున్నాను, అక్కణ్ణుంచి నేను పడిపోదామని కూడా అనుకున్నాను. (దుఃఖం వస్తున్నది మరి)

"చూడు మాయా!" అన్నాను. కాఫీ బార్‌లో కాఫీ తాగుతున్నప్పుడు దానికేసి వేలు చూపెట్టి చూస్తూ.

మాయకి అదొక్కటి తప్ప మొత్తం ఎగ్జిబిషన్ అంతా కావాలల్లే వుంది. ఉల్లాసంగా చూస్తోంది. అక్కడన్నీ అమ్ముతున్నారు దుర్మార్గులు! నా మాయకన్నీ కావాలి కాబోలు! (నేనూ, పీచు మిఠాయి, జైంట్ వీలూ తప్ప)

చెప్పులు, నగలు, చీరెలు, బొమ్మలు, గాజులు, తట్టలు, బుట్టలు అంటే వానిటీ బాగ్‌లు సహా సమస్తం అమ్మేస్తున్నారు. మాయ ఆ ఎగ్జిబిషన్ కాంతుల్లో మెరిసిపోతుంది. మాయలో ఆ కాంతులు ప్రతిఫలిస్తున్నాయి.

నాకు భయంగా వుంది ఇక ఇప్పుడు మరో కప్పు కాఫీ త్రాగాలన్నా నాదగ్గర ధైర్యం లేదు.

నాకు ఒక్కటే రక్షణ వుంది.

అదే ఆ రాక్షసి రంగుల రాట్నం. నిలువుగా పైకి లేస్తూ క్రిందికి దిగుతూ ఎవడో మాయాసురుడు త్రిప్పు తున్న చక్రమతాబాలా, "ఉప్పుల పొట్లాంలా" తిరుగుతోంది.

నేల మీద అక్కడక్కడ బాగా బురదగా వుంది. మాయ అది చూసి విసుక్కుంది.

"జైంట్ వీల్ నువ్వు ఎప్పుడేనా యేక్కేవా?" కాఫీ త్రాగడం అయాకా బయటికి వచ్చాకా అడిగాను.

ఒక వేపు డాక్యుమెంటరీలు ఏవో చూపెడుతున్నారు. రెండో వేపు గవర్నమెంట్ వాళ్ళవే ప్రణాళికల స్టాల్స్ ఇంచు మించు నిర్మానుష్యంగా ఉన్నాయి. మూడో వేపు దూరంగా ఎడ్వర్టయిజ్‌మెంట్ స్లైయిడ్స్ తెరమీద వేస్తున్నారు.

మాయ జైంట్ వీల్ ఊసెత్తలేదు. కాస్సేపు సోపులూ, పౌడర్‌లు, రబ్బర్ పిల్లోలు అవీ ప్రకటనలు చూశాం.

మధ్య మధ్య నేను నిలువుగా తిరిగే ఆ రంగుల రాట్నాన్నే చూస్తున్నాను. దానికున్న 13 ఉయ్యాలల మీద ఇద్దరేసి చొప్పున కూచున్నారు. వాళ్ళుహాయిగా పైకి లేస్తున్నారు కెరటాల అంచున కూచున్నట్టు! ఆకాశం మీంచి మహా నగరం, అన్నీ చూస్తున్నారు. దిగుతున్నారు. కేరుతున్నారు. అమ్మో అంటున్నారు. భయపడుతున్నారు. అరవై పైసల్లో నాకూ మాయకూ కూడా అద్భుతమైన ఆ థ్రిల్ లభ్యమవుతుంది!

అరుదైన థ్రిల్ అది!

మాయ అంటోంది."వెధవది! హంబగ్ అది. ఫలానా లిప్‌స్టిక్ పేల్‌గా అయిపోతుంది. ఉత్త అడ్వర్టయిజుమెంటే" నన్ను తట్టి మరీ చెపుతోంది.

"ఫలానీ స్నో కొత్తది. అదో ఆ బొమ్మ ఉన్నది అదే బాగుంటుంది." ఇలాగే చెప్పుకు పోతూంది.

కొత్త రకం వస్తువుల మీద మోజు! నా జేబులో చెయ్యిపెట్టి చూసి మరీ మాయ ఇవి లైక్ చెయ్యగలదా! ఏమో "నీ బ్రతుకిం తేనా?" అని పారిపోతే....

నాతరంగాదు. కావాలంటే కూ(వ)మ్ నదిలో పడి ముక్కు మూసుకుని చస్తానుగాని మాయ దగ్గర నా దరిద్ర నారాయణ మొహం బయట పెట్టలేను...

మాయ పూల స్వెటర్‌ల వేపూ, టెర్లిన్ దుకాణాల కేసీ, చెప్పులు, గాజులూ మాత్రమేనా; అవి ధరించిన వాళ్ళ వేపు కూడా చూసి తనను తాను వాళ్లతో బేరీజు వేసుకుంటోంది. వీళ్ళలో చాలా మందికన్నా తానే "మిన్న"గా వుంది.

చివరికి జైంట్ వీల్ దగ్గరకు వచ్చాం. హాయ్! హాయ్! నాకు ప్రాణాలు లేచి వచ్చాయి.

"ఛీ" అంది మాయ.

"బాగుంటుంది. మాయా! భయమా?" అన్నాను ఉడికించుతున్నట్లు మొహం పెట్టి.

"మా కోలీగ్ సినిమాకి రమ్మంటే రానన్నాను" అంది మాయ నిందవేస్తూ. "పోవాల్సింది" అంది బాధగా.

ఎవరా కోలీగ్?(ఆడా? మగా?) అనే ధైర్యం నాకు లేదు. మరోసారెప్పుడైనా అడగాల్సిందే!

ముంత కింద పప్పూ. మామిడి కాయ బద్దలూ, వేరుశనక్కాయలూ, తిరణాల సరదా. మంచం మిఠాయి ఇవన్నీ నిన్ను వదలలేదా! సిటీలో నాలుగేళ్ళయి వుంటున్నావుగా రమణ్!"

ఇక తిట్టడమేనన్న మాట! ఆరంభమైంది. ఆగదు.

నేనన్నాను. "చూడు మాయా! ఎవరేనా తెలుగు వాళ్ళు వింటే ఏమనుకుంటారు? కాస్త మెల్లిగా... రేపు..."

"నన్నా? ఏమనుకుంటారు? ఇడియట్ ననుకుంటారు. నేనా జైంట్‌వీల్ ఎక్కను. నా శారీ క్లాస్ అయింది. చిరిగినా, మాసినా నీ సొమ్మేంపోయింది?" మాయ అటు తిరిగి పోయింది. నాకు ఎవరో హృదయంలో కొట్టినట్లయింది.

నాలో ఓపిక పోయింది. నన్ను,నా నెలఖరి దరిద్రాన్ని మాయ అవమానం చేసింది. కాని మాయ చాలా అందమైనది. నవ నాగరిక మైనది. నాకన్నా బహుశా ఎక్కువే చదువుకుందేమో!

"యూరోపియన్ కన్‌సర్న్"లో రిసెప్షనిస్టుగా ఉంటోంది. నేను ఎలా వదలుకోను? ఎలా ఎదిరించను? ఎలా వాదించను?

"తెనుగు వాళ్ళు మాయా!" అన్నాను. ఎవరో ఇద్దరమ్మాయిల్ని చూసి భయంగా.

"లెట్ దెమ్ హేంగ్! ఐ గెటేరోప్!" మాయ విసురుగా జరిగింది.

"రా! టిక్కెట్లు కొంటున్నా"- నేను నడిగాను.

జైంట్ వీల్ అద్భుతంగా ఆగింది. ఘంట కొడుతున్నాడు వాడు. మళ్ళీ మరో బ్యాచ్ టికెట్లు కొనుక్కుంటున్నారు. నేను ఇంకా ముందుకు నడిచాను.

మాయ హైహీల్డ్ జోళ్ళు వేసుకున్నది. గట్టిగా గబగబా అడుగులువేస్తూ వచ్చింది. నా మొహంలోకి చూసింది.

"డామిట్! ఐ డోంట్ వాంట్ టిక్కెట్! అంది.

"తెనుగులో అను. నీ పుణ్యం ఉంటుంది. కొనేశాను టికెట్లు" అని నేను తన చెయ్యి పట్టుకొని మా దగ్గరగా ఆగిన జైంటు వీల్ తొట్టెలోకి ఎక్కుదాం రమ్మన్నాను. జాలిగా, బేలగా వుంది నా ధోరణి.

'శీఘ్రం పోవటం' లాంటి మాటలేవో వినపడుతున్నాయి. మరో జంట ఎక్కేశారందులో! నాకు తలతీస్తున్నట్లుంది.

ఆ జంటలోని అమ్మాయికి భయంగా వుంది. 'అమ్మో' అంటోంది. కాని భర్త వీల్లేదన్నాడు. "పర్వా ఇల్లే" అన్నాడు. అంతే! ఎక్కేసింది ఉత్తమ ఇల్లాలు!

నా ఒళ్ళు మండిపోయింది.

ఇంతలో చిన్న చినుకులు పడ్డాయి. జైంటు వీలు గంట గణగనా మ్రోగుతోంది.

"రా, మాయా! ప్లీజ్!"

ఆఖరి తొట్టె వచ్చింది. ఎక్కేయాలి. ఇంక లాభం లేదు. వెనుకాతల ఇంకా జనం వున్నారు. ఎక్కేశాను.

"రా" అన్నాను ప్రాధేయంగా జాలిగా దాని మీద నుంచి గెంతేయ లేక.

"నో" అంది మాయ. ఒక కాలు యెత్తి తొట్టెలో వేయబోయినది. అంతలోనే అహంకారంతో వెనక్కి వెళ్ళిపోయింది.

జైంటు వీల్ తిరగసాగింది.

గెంతేద్దామనుకున్నాను. ఎవరో మిగతా తొట్టెల్లో వాళ్ళు నవ్వుతున్నారు. కేరుతున్నారు. (నన్ను చూశా?

మాయ ఉక్రోషంగా, కోపంగా దెబ్బతిన్న నాగులా వెళ్ళిపోతోంది.

పైన మేఘాలు చీకట్లలో వెల్తుర్లు కక్కుతున్నాయి. నగరం దీపాల శోభతో మరో ఆకాశంలా నక్షత్రాలా అన్నట్లు వెల్గుచుక్కలు పరచుకుని వుంది. కళ్ళు తిరుగుతున్నాయి! మళ్లీ ఒళ్ళు జోగుతోంది!

జైంటు వీల్ తిరుగుతోనే ఉంది. వేగం పుంజుకుంది. కళ్ళు ఇంకా ఇంకా తిరుగుతున్నాయి. పైకి లేస్తున్నప్పుడు నగరం, క్రిందకి దిగుతున్నప్పుడు ఆకాశం.... దూరంగా దగ్గిరగా మాయగా వుంది. అంతా .. నాకింకా మాయ ముదురాకు పచ్చని చీరతో మాయ!... కనపడుతున్నట్లే వుంది!

నేను జేబులో చెయ్యి తీసేశాను. ఇక ఈ నాలుగు డబ్బులూ రాలితేనేం నడిచిపోగలను... లేదా తెల్లార్లూ ఇలాగే ఈ జైంట్ వీల్‌లో... నాకు వెలితిగా వుంది. అంతా అసహ్యంగా... అదోలా ఉంది.

తిరుగుతున్నజైంట్ వీల్ మీద నుంచి చూసిన మాయ ఎటుకేసి వెళ్ళిపోయిందో కూడా నాకు ఇప్పుడు అంతుపట్టడం లేదు.

మాయ వుంటే నిజంగా ఎంత థ్రిల్ ఉండేదిప్పుడు!

జైంట్‌వీల్ ఆగింది కాబోలు. వాడు దిగమన్న దాకా నాకు తెలివే రాలేదు.

మళ్ళీ వాన అసహ్యంగా కురుస్తోంది. చిరాగ్గా వుంది. మాయ వెళ్ళిపోయింది. ఇక బస్ దగ్గరికి వెళ్ళాలి. క్యూలో నిలబడ్డాను.కాళ్ళు పీకుతున్నాయి. బస్సు రాదు.

"మాయా! మాయా! నువ్వుంటే హాయిగా నడిచేనా పోదుంగా!"

"పాడు ప్రపంచం! పాడు జీవితం! పాడు వాహనాలు! పాడు క్లయిమేట్! ఛీ!ఛీ! అంతా మాయ!'
'

(1967 ఆంధ్రపత్రిక వారపత్రిక